

ರೈತರ ಆಶಾಕಿರಣ : ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲು ವಿಮೆ ಯೋಜನೆ

ಶಾಂತವೀರಯ್ಯ ಮತ್ತು ಯು. ಕೆ. ಹುಲಿಹಳ್ಳಿ

ಸಂಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ - ೫೮೦ ೦೦೫

✉: ೯೫೩೫೯೯೬೧೪೪

ಮಿಂಚಂಚೆ: shantuagricos@gmail.com

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅವಘಡಗಳಿಂದ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗಿ ಹಾಗೂ ದರ ಕಡಿತದಿಂದಾಗಿ ರೈತರು ಜರ್ಘ್ನರಾಗಿರಲಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಶರಣಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಸುರಕ್ಷತೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಆತ್ಮ ಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಸುವಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೊರತರುತ್ತಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ಬಿಮಾ ಯೋಜನೆ (ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಯೋಜನೆ) ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದ್ದು ೨೦೧೬ ರ ಜನವರಿ ೧೩ ರಂದು ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಹಬ್ಬದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಬೆಳೆ ವಿಮೆ: ಬೆಳೆ ನಷ್ಟವಾದಾಗ ರೈತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಮಾಧ್ಯಮವೇ ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ದುರಂತ ನಡೆದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವೈಪರಿತ್ಯ ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ನಷ್ಟಗಳಿಗಾಗಿ ಇದು ತಕ್ಷಣವೇ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗಿನ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಉಪಲಬ್ಧಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಪ್ರಸಕ್ತವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಮೆ ಯೋಜನೆ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಮೆ ಯೋಜನೆ, ಹವಾಮಾನ ಆಧಾರಿತ ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಯೋಜನೆ, ಕೋಕೋನಟ್ ಪಾಲ್ ಇನಶೂರೆನ್ಸ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸುಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಸಲ್ ವಿಮೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೨೦೧೬ ಮುಂಗಾರಿ ಯಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿ ಇದುವರೆಗಿನ ಕೃಷಿ ವಿಮೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದು, ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಷರತ್ತುಗಳಿದ್ದವು. ರೈತರು ಅಧಿಕ ಕಂತುಗಳನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸರಿಯಾದ ಕೋರಿಕೆ ಪರಿಹಾರಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಂಗ್

ಇರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅಧಿಕ ಕಂತು ದರಗಳಿದ್ದರೂ ಭರವಸೆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂತು ದರಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದವು ಹಾಗೂ ರೈತರಿಗೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭ ವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ೨೦೧೫-೧೬ ರ ಹಿಂಗಾರಿ ಬಳಿಕ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಇತರ ಹಿಂದಿನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಈಗಿನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಕಂತು ದರವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರೈತರಿಗೆ ಕಂತಿನ ಹೊರೆ ಅನುಭವವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗಾಗಿ ಗರಿಷ್ಠ ಕಂತು ದರಗಳು ಮುಂಗಾರಿ ಬೆಳೆಗಾಗಿ ಶೇ. ೨ ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಹಿಂಗಾರಿ ಬೆಳೆಗಾಗಿ ಶೇ. ೧.೫ ರಷ್ಟು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ರೈತರು ತೋಟಗಾರಿಕೆ / ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗಾಗಿ ಗರಿಷ್ಠವೆಂದರೆ ಶೇ. ೫ ರಷ್ಟು ಕಂತು ದರವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ರೈತರು ಕ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಕಠಿಣ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ರೈತರು ಭರವಸೆ ಮೊತ್ತ ವಿರುದ್ಧ ಪೂರ್ತಿ ಕೋರಿಕೆಗಳನ್ನು

ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಅನ್ವಯ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಪಾಯಗಳಿಗೆ ವಿಮೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಫಲವತ್ತತೆ ನಷ್ಟವಾದಲ್ಲಿ - ಬೆಂಕಿ, ಸಿಡಿಲು, ಬಿರುಗಾಳಿ, ಸುಂಟರಗಾಳಿ, ಆಲಿಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬೀಳುವ ಭಾರಿ ಮಳೆ, ಪ್ರವಾಹ, ಭೂಮಿ ಮುಳುಗುವುದು, ಭೂ ಕುಸಿತ, ಕ್ಷಾಮ, ಕೆಟ್ಟ ಹವಾಮಾನ, ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಬರುವುದು, ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ಅಪಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಸಮಗ್ರ ವಿಮೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ಬಿತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ - ಒಂದು ವೇಳೆ ವೈಪರಿತ್ಯ ಹವಾಮಾನದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ವಿಮೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ರೈತನಿಗೆ ಬಿತ್ತಲು/ ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಬಿತ್ತುವ/ ನಾಟಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಯೂ ವಿಫಲವಾದಲ್ಲಿ, ಅವರುಗಳು ಭರವಸೆ ಮೊತ್ತದ ಶೇ. ೨೫ ನ್ನು ಕೋರಿಕೆ ಪರಿಹಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಯ್ಲು ತಂದು ಇರಿಸಿರುವ ಬೆಳೆಯ ಮೇಲೆ - ಹೊಲದಿಂದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕೊಯ್ಲು ತಂದಿರಿಸಿದಾಗ ಅವುಗಳು ಬಿರುಗಾಳಿ, ಅಕಾಲಿಕ ಸುಂಟರಗಾಳಿ ಸೇರಿದ ಮಳೆ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ನಷ್ಟವಾದಾಗ ಅವುಗಳಿಗೆ ವಿಮೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಪರಿಹಾರ ಕೊರಿಕೆಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ಈ ಯೋಜನೆಯು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳು, ವಾರ್ಷಿಕ ತೋಟಗಾರಿಕೆ/ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ/ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಗುರುತಿಸಿರುವ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರು ಈ ವಿಮೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೆಸಿ ಸಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ಹೊಂದಿರುವ (ಸರ್ಕಾರ/ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದಿರುವ) ರೈತರಿಗೆ ಈ ವಿಮೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ರೈತರು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ, ಈ

ಹೊಸ ಸ್ಕ್ರೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಸಿ ಸಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಹೊಂದಿದವರಿಗಾಗಿ (ಸರ್ಕಾರ/ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದವರಿಗಾಗಿ) ವಿಮೆ ಕಂತನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಜಾಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರು (ಸಾಲ ರಹಿತ ರೈತರು) ಸಮೀಪದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ವಿಮೆ ಕಂತು ಭಾಗವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ವಿಮೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಕಾಲಿಕ ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಟಾವು ಮಾಡಿದ ಫಸಲು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಹೋದಲ್ಲಿ, ಫಸಲು ಕೊಯ್ಲು ಬಳಿಕದ ೧೪ ದಿನಗಳ ವರೆಗಿನ ನಷ್ಟವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬೆಳೆ ಕತ್ತರಿಸಿ/ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿರುವ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಿಕ ಸರ್ವರ್‌ಗೆ ಅಪ್ ಲೋಡ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊರಿಕೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಫಸಲು ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಿಮೋಟ್ ಸೆನ್ಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಮುಂದುವರಿದ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕ್ರಾಪ್ ಕಟ್ಟಿಂಗ್ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು “ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿಧಾನ” ಆಧಾರದಂತೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳಿಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮ/ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಬೆಳೆಗಳಿಗಾಗಿ ವಿಮೆ ಯುನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ಗ್ರಾಮ/ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಿತಿಯು ಬೆಳೆಗಳ ಹಣಕಾಸು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಇದನ್ನೇ ವಿಮೆಗಾಗಿ ಭರವಸೆ ಮೊತ್ತವೆಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

(ಮೂಲ: ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ www.agri-insurance.gov.in).
